український католицький часопис

МІСІОНАР

РІК ЗАСНУВАННЯ 1897 № 11 (49) * ЛИСТОПАД 1996

МІСІОНАР
ПРЕСВЯТОГО ІСУСОВОГО СЕРЦЯ

Український католицький часопис

Заснований у 1897 році

Засновники - Отці Василіяни

Реєстраційне свідоцтво ЛВ-№122

Головний редактор
о. Василь Зінько, ЧСВВ

Редакційна колегія:
о. Дам'ян Богун, ЧСВВ,
о. Іван Новак, ЧСВВ,
о.Йосафат Воротняк, ЧСВВ,
о. Павло Мадяр, ЧСВВ

Літературне редагування та коректура Ігоря Скленара

Комп'ютерна верстка Ольги Кузьмич

Адреса редакції:
м. Львів, 290019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир ОО. Василіян
тел. 72-46-94

Підписано до друку 30.10.96 р. Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0. Тираж 3000 прим. Зам. 57

Ціна договірна

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській книжковій друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер».
292310, Львівська обл.,
м. Жовква, вул. Василіянська, 8

© Журнал "Місіонар", 1996.

ЗМІСТ

о. Василь Зінько, ЧСВВ
Листопадові поминки... 1
Намір апостольства молитви на листопад 3
о. Матей Гаврилів, ЧСВВ
Хрищення зобов'язує нас до християнського способу життя 6
бр. Епіфаній Гнатів, ЧСВВ
Реколекції в Кам'янці-Бузькій..... 10
о. Павло Мадяр, ЧСВВ
"Коріння, яке не насадив мій Отець, викорінитьcя" 11
Ігор Скленар
Унікальна виставка 13
Білецька греко-католицька церква - перша, відкрита на Закарпатті 14
Іван Долинюк
Вірні - святі, а Папа - Святіший 17
Ігор Скленар
Собор УГКЦ - подія епохальна 19
Любомира Довга
Фатімський день цього року в Гошеві 22
Урочиста академія 24
Нові Блаженні 25
бр. Захарій Гломба
Крехів вітає кардинала Сільвестріні 27
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Місіонщина 29
Володар Буженко
Недільні дозвілля..... 31
Божа помста 32

На обкладинці: Священномученик Йосафат Кунцевич

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

ВІД РЕДАКЦІЇ:

ЛИСТОПАДОВІ ПОМИНКИ

Місяць листопад наводить на душу особливий настрій. Літо вже проминуло і настала осінь. Середина осені. Вітри зривають останні пожовклі листки і кидають їх нам під ноги, а їхній жалібний шорох є наче музикою цього місяця.

Та попри все листопад - це в нашій душі поминки не так проминаючого літа, як поминки померлих. Хто не пригадає старих часів, як по цвинтарях вечорами горіли свічки, наче ті зірки на темному небі. Люди ішли до могил своїх рідних та й молилися, приносили вінки хризантем і пригадували собі на любов тих, що їх поховали.

Тим паче від 1918 року, від того пам'ятного першого листопада по наших цвинтарях повиростали могили, яким давали загальний підпис: "Борець за волю України" або "Борці за волю України". Ті гроби глибоко врізувалися в душу молодому поколінню двадцятих років, а між тим і мені. На останньому вітрі шерехтить синьо-жовта стрічка на хрестах і несеться панахидна пісня та "Вічная Пам'ять"...

Часто співав хор і люди підтягали. Стояли молодь та діти мов зачаровані. Довелося згодом вибути з краю і там на поселеннях повиростали такі листопадові могили. Пригадую в аргентинському Місіонесі високу могилу на оселі Трес Капонес. Там щороку наші підгіряни, зглядно товмачани, збиралися і співали молитви та й слухали слова отця василіянина, що приїздив з Апостолів.

Була така могила і в Бразилії у місті Прудентополі. Наші земляки мають тут свої окремі, українські цвинтарі-кладовища і на багатьох із них височіє отака могила. У Прудентополі вона стояла при вході до кладовища і свого часу росли кругом неї кипариси. Та настав час, що вони зникли і сама могила розвіялася... На оселі Ґважувірі коло Куритиби така могила збирала прочан зі столиці Парани і вони тут мали у церкві співану Службу Божу за наш народ по цілому світі та й традиційно коло могили - панахиду. І мені довелося молитися в тих сторонах. Бували роки, що навіть коли не було священика, то самі вірні, члени Апостольства Молитви, правили такі панахиди за полеглих борців.

Біля тих могил молодь і діти вчилися любити свій народ і не вирікатися свого краю, бо ж це наша спільна власність. І вони мають набагато більше права до української землі, як ті інші, що роками тут проживають і навіть слова по-нашому не скажуть. Бувало, що вже старші оповідали мені, як то вони ще маленькими декламували коло могили гарні патріотичні вірші та й співали стрілецькі пісні після закінчення панахиди. А навіть декотрі запам'ятали, що при тій нагоді говорив священик.

Отож, не лише ми повинні молитися за померлих, бо їм належиться наша поміч, але й окремо та особливо молитися за тих, що пожертвували своє життя за "друзі своя" та наш народ, щоб він міг свобідно жити і йому ніхто не боронив молитися та по-своєму говорити і думати. І до тих листопадових могил з роками приросли нові могили. А це постріляних, ув'язнених, побитих у бою упістів, дивізійників і загалом мучеників за нашу правду і волю.

Серед них особливо слід згадати бл. п. митрополита Андрея Шептицького, який помер 1 листопада 1944 року і перед своєю смертю сказав пророчі слова не тільки про майбутні переслідування УГКЦ, але й про її розквіт. Нині наша Церква вже осягнула передвоєнний стан, і це є знаком її динамічності. Проте нам не слід зупинятися на досягнутому, але невтомною працею розбудовувати українську державу та Церкву за прикладом наших попередників. Час емоцій і "ура-патріотизму" вже минув. Йдеться тепер про кропітку муравлину, чесну і невтомну працю.

І хто ж буде за тих померлих молитися як не ми, їхні нащадки і земляки? От Підлисецька гора Маркіяна Шашкевича встелена трупами побитих у бою під Бродами. Ще коло пам'ятного могутнього хреста є могила галицьким воїнам 1918-1919 років. Казали мені люди, що тут що - кроку можна знайти останки тих, які тут загинули. Тому це наш священий обов'язок про них пам'ятати. Вони нам вибороли волю і свободу, вони вмерли, щоб ми гідно жили. Тим то не забуваймо і цього листопада піти на кладовище до пам'яткових могил і заспівати панахиди, а коли годі це зробити, то принаймні кілька "Богородице Діво" проказати. Хай вони знають, що ми про них пам'ятаємо, що вдячні за їхні жертви і посвяту.

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

МОЛИТВА ЗА ПРОСЛАВУ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

Господи Ісусе Христе, ти завжди нагороджуєш твоїх вірних слуг не тільки особливішими дарами своєї любові, але й вічною нагородою святих у небі, а у многих випадках і прославою на твоїх святих престолах тут на землі.

Покірно благаємо тебе: Зволь так прославити свого вірного слугу Андрея Шептицького. Він упродовж свого праведного життя, повного терпінь і досвідів, був добрим пастирем свого стада і великим подвижником церковної єдності.

А через його прославу й заступництво пошли і цілому нашому народові великий дар єдності і свободи. Амінь.

Оце Серце, що так дуже полюбило людей...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії всі свої молитви, справи, слова, думки й терпіння нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників і у всіх намірах Апостольства Молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяте Серце Ісуса і Марії, спомагайте св. Церкву і Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІР АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИСТОПАД:

Загальний: ЗА УЧИТЕЛІВ І ПРАЦІВНИКІВ ЗАСОБІВ ПОВІДОМЛЕННЯ: ЩОБ ВОНИ БУЛИ СВІДОМІ СВОГО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ВИХОВУВАТИ ДО ПОЧУТТЯ БРАТЕРСТВА І ДО ЗАГАЛЬНОЇ СОЛІДАРНОСТІ (Поблагословлене Святішим Отцем).

1. Учителі чи педагоги вже самим своїм званням зобов'язані навчати молодь і дітей. Це дуже почесна служба і завдання. Бувають учителі повністю свідомі свого завдання і вони докладають усіх зусиль, аби виховати молоде покоління.

Такими були наші учителі та учительки за часів неволі, бо вони навіть у час найбільшого поневолення вміли прищепити дітям любов до свого рідного і до своїх ближніх. Вони виховали отих відважних, що сьогодні піднімають голос на захист поневолених чеченців, білорусів, боснійців та інших, яких темні сили хочуть поробити кріпаками.

2. Працівники телебачення та радіо виховують не лише молодь, але й формують публічну опінію старших. Вони ще більше відповідальні, ніж вчителі. От у Бразилії був один ливанець, і він довгі роки боровся зі злочинністю. Люди йому були вельми вдячні та й на виборах він отримав у Сан-Пауло найбільшу кількість голосів. Правда, це не подобалося темним силам і його хотіли вбити. В Аргентині теж був такий спікер на радіо, що зумів безстрашно обізватися за покривджених та знедолених.

3. Хочу однак пригадати одну обставину, що учителі, які справді хочуть виховати добрих громадян, а тим більше радіо- і тележурналісти та пресові працівники аж надто часто мають трудність бути свідками і оборонцями правди. Їм накладають на губу каганець, а ні, то й просто усувають і ставлять своїх, які будуть поводитися згідно з приказкою: "Скачи, враже, як пан каже". Отож виконати намір учителям та й працівникам мас медіа не так легко, як подати його.

4. Братерство - слово ніби знане, але й не дуже, бо є два поняття цього слова. Перше - християнське. Всі ми маємо одного Батька в небі, Отця Небесного, і ми між собою брати і сестри. Найстаршим нашим братом є Господь наш Ісус Христос.

Друге ж братерство - це те, з часів французької революції. Воно - дитятко людей, які з Богом цілком не рахуються. Неодноразово можна читати, і то по-нашому, що ніби гасло свободи, братерства і рівності народилося щойно за часів французької революції. Це явна неправда.

Не забудьмо, що нині існує третій рід братерства. А воно опортуністичне, тобто: якщо ти мені служиш, то брат, а ні - то забирайся. Саме такі особи часто, що так проповідують про братерство, рівність і солідарність, у суті речі цілком на братерство і якусь солідарність не дивляться. Вони визнають лише те, що самі вважають за солідарне і братнє, але коли хтось інший подасть свій спосіб думання, і то часто істинний та правдивий, то вони його усувають і ліквідують.

5. Солідарність, чи по-нашому цінність або зіграність, співзвучність - дуже гарне слово і вельми потрібне. Та тому, що людина має свободу і її часто надуживає, то солідарність віддаляється від людей, як у пустелі фата моргана (привид). Одначе ми не повинні тратити надії, що бодай якась частка тієї солідарності буде, якщо ми до цього спричинимося своїми молитвами і добрим прикладом.

Місійний: ЩОБ МІЖ УСІМА ХРИЩЕНИМИ ШИРИЛОСЯ І ЗМІЦНЮВАЛОСЯ МІСІЙНЕ ПОЧУТТЯ.

Коли душа під час хрищення бере на себе зобов'язання вирікатися сатани і вірити та служити Христові, то вже тією самою обітницею себе зобов'язує до місійного діла.

Бо що ж таке у християнському значенні місійна діяльність? Це ширити віру між іншими. Віра не може бути тільки прихованою, бо Христос голосив, що коли хтось не признавався б до нього перед людьми, то він

до такого не буде признаватися перед ангелами та своїм Отцем Небесним.

Визнаванням віри ззовні ми апостолюємо, ми чинимо постійну місію між іншими і тим самим проповідуємо Христа. От, наприклад, у робітничому селищі живе молода родина. Вона щонеділі та й у свята буває на Службі Божій, хоч інші йдуть до церкви вряди-годи, чи як мовлять загально, "по святках". Молоде подружжя ходить так рік, і два, і не втомлюється, хоча інші дивуються і навіть з того незадоволені. Після певного часу витривалість цієї родини призвела до того, що усі родини селища почали відвідувати щонеділі і на свята Богослужіння.

Дивно, що таке місійне почуття помічається у сектантів. Вони просто не можуть минути зустрічного, щоб його не зачепити і йому не втовкмачувати своєї програми. Кажуть, що їм за це перепадає тверда валюта. Може бути, не заперечую, але навіть і без неї вони набагато активніші, ніж наші католики. Тому не даймо себе засоромлювати і утверджуймо місійні почуття у нашій громаді!

Місцевий: ЗА НАЛЕЖНЕ КОРИСТАННЯ З ЧАСУ.

Американці кажуть, що час - це гроші, а святі казали, що час - це вічність і сам Бог. Бо добре час використовуючи, ми можемо осягнути щасливу вічність і самого Господа Бога.

Щоб добре використовувати цей прекрасний Божий дар - талант, то найперше треба бути точними. А що це таке, точність? Це, на мою думку, економія часу. Коли ця економія здійсниться, то й інші економії будуть високо стояти.

Святий Альфонс Лігуорі установив собі обіт використовувати кожну хвилю часу й написав сто одинадцять книжок. Вже будучи хворим на старості літ, ще таки не опускав пера і намагався скористати з тих хвилин, які йому дає Боже провидіння. Один монах мав здавати звіти своєму настоятелеві. Але не завжди міг настоятель його негайно прийняти. І він протягом тих періодів чекання прочитав цілe Святе Письмо.

Також добре використовуємо час, якщо ми маємо добре укладений порядок дня та програму життя. Коли нема порядку, що і як робити, то важко мати задоволення, щоб під тим оглядом сумління нічого не закидає.

Покровитель на листопад - св. Йоанікій Великий (17.11)

Народився у Малій Азії 754 року. Змалку випасав свині, потім став вояком і ще й був прихильником іконоборців. Коли побожний чернець розтлумачив йому справу, то Йоанікій покинув іконоборство і розпусне життя вояка. На сороковому році життя прибув на гору Олімп і познайомився з чернечим життям. Навчився грамоти і напам'ять вивчив цілий Псалтир. Прожив самітно 12 років серед молитви і постів. Увесь час був за почитання святих ікон. Прожив 92 роки, і тоді Бог його покликав по нагороду. За визначну побожність і чуда названий Великим.

ХРИЩЕННЯ ЗОБОВ'ЯЗУЄ НАС ДО ХРИСТИЯНСЬКОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

Ось вже тисячу років, як наш народ продовжує залишатися традиційно християнським, незважаючи на різні випробування, що походили чи то від монголо-татарської навали чи, як тепер бачимо, від реставраторів праслов'янської поганської релігії. Але чи багато християнства маємо в нашій душі, в нашому розумі, в нашому способі життя, у нашій поведінці, у нашій культурі, мистецтві?.. Чи батьки, коли несуть дитину до храму, щоб її охристити, призадумуються над цим дійством? Чи розуміють, що це таке, Св. Тайна Хрищення? Дуже часто на запитання: "Чому бажаєте охристити своє чадо?", відповідають: "Щоб було здорове,.. бо так бабця сказала,.. бо мій дід був хрищений". Вже традиційними стали забави після хрищення, в яких, на жаль, є дуже мало або й зовсім немає християнського клімату. Тут бажаємо звернути погляд читача на деякі аспекти і велич Св. Тайни Хрищення і заохотити до призадуми на основі Слова Божого про власне покликання бути християнином не тільки із-за традиції, але свідомим і відповідальним християнином, що вміє жити хрищальною Божою ласкою.

Святе Письмо як Нового, так і Старого Заповіту містить не тільки історичні розповіді, як

факти, але теж у цих подіях хоче відкрити нам духовний сенс і їх глибше значення в історії спасіння. Це легше сприймається, коли говоримо про символи, які містять прообрази невидимої дійсності. Спробуємо молитовно зауважити такі символи-події, що їх можна застосувати до Св. Тайни Хрищення.

СИМВОЛИ СТАРОГО ЗАПОВІТУ

ВОДИ

Читаємо у Слові Божому: "На початку сотворив Бог небо й землю. Земля ж була пуста й порожня та темрява була над безоднею, а Дух Божий ширяв над водами" (Бут. 1, 1-2). Отже ж, коли ширяє Дух Божий над матеріальними водами і викликає в них здатність бути плідними, творчими, то тим більше за словами Тертуліана: "Нічого дивного немає, що у Хрищенні води спроможні оживляти". Послухаймо св. Амбро-

сія, який питає: "Чому ти був занурений у воду? Знаєш, що води народжували живі істоти. Так сталося на початку творіння, але для тебе було приготовлено, щоб вода відродила тебе для ласки, подібно як та, що народжувала життя природне". "Нове створіння, - каже св. Кирило Олександрійський, - здійснюється через воду і Духа, подібно, як у створенні Всесвіту".

ПОТОП

Христос прийшов проповідувати тим, що колись були неслухняні. Можливо і їх засягнуло б нещастя, але довготерпіння Боже у Ісусі Христі їх довго очікувало. Знаємо, що за часів Ноя був потоп. У збудованому ковчезі небагато, всього вісім душ, врятувалися від водної стихії (1 Пет. 3, 18-20). Води у цьому випадку - це символ смерті, але у Хрищенні вони стають знаряддям животворної купелі, в якій вмираємо з Христом для гріха і, виринаючи, воскресаємо з Ним, щоб жити. Пише св. Юстин Мученик: "Христос, первородний серед усього творіння, стався у новому значенні початком іншої нації, відродженої Ним через воду і животворне дерево, котре містило у собі таємницю хреста; і, подібно як Ной, був спасенний деревом від потопу вод, так і нове творіння спасається через хрест і воду". Навіть звичайна голубка, що звіщає Ноєві кінець потопу, набирає яскравого символічного значення. Вона - духовна голубка, яка означає Св. Духа, що зійшов на Христа, в день його Хрищення, щоб засвідчити, що саме Він деревом хреста, дарує віруючим спасіння, а своєю смертю спасає світ (Св. Кирило Єрусалимський).

РАЙ

Символи раю дуже поширені у вченні отців Церкви. Райська символіка виражає усе богослов'я Хрищення, як визволення від первородного гріха, не через символічне вмивання гріховної плями водою, але через драматичне протиставлення: вигнання з раю і поверненням до нього. "Ви розірвали стародавній союз з пеклом і рай Божий відкрився перед нами, - каже св. Кирило Єрусалимський, - а знаком цього є ваше звернення на Схід, що є стороною світла і ваше сказане слово: "Я вірю!" містить у собі спротив Едемській спокусі і відречення від Сатани". Це зречення оглашенний здійснює, звертаючись на захід, котрий є символом країни холоду і смерті. Розірвання з дияволом відкриває втрачений вхід до раю, який знаходиться на сході, стороні світла і тепла. "Ти поза раєм, о катехумене, ти поділяєш вигнання Адама, нашого прабатька. Тепер ворота відчиняються. Увійди ж туди, звідкіля ти відійшов, - говорить св. Григорій Нісійський, - ти був прогнаний з раю, але тепер тебе туди кличуть; ти був обдертий аж до фігового листка, цього мізерного одягу, а тепер ти будеш зодягнений славною тунікою, саме тією, з якої ти, через непослух, був роздягнений".

ВИХІД

"Мабуть тобі відомий прообраз Хрищення, який знаходиться у стародавній історії. Справді, коли фараон, твердий і жорстокий тиран, пригнітав шляхетний єврейський народ, Бог йому послав Мойсея, визволителя із рабства. Тепер цей прообраз стає дійсністю. Там маємо Мойсея, посланого

Богом в Єгипет: тут маємо Христа посланого небесним Отцем. Там йдеться про визволителя з Єгипту для пригніченого народу, тут про спасіння людей, що у світі знаходяться під тиранією гріха. Там кров ягняти віддаляла вигубника; тут кров справжнього Агнця, Ісуса Христа, змушує демонів втікати. Там диявол переслідував народ аж до моря; тут нерозважливий демон чигає на неофіта аж до святої купелі. Перший був погублений в морі, другий знищений у спасенній хрищальній воді" (Св. Кирило Єрусалимський).

"Море є прообразом Хрищення: воно вибавляє від Фараона, подібно як Хрищення від тиранії диявола. Море знищило противника, так і Хрищення знищує нашу ворожнечу із Богом. Народ виходить з моря здоровим і визволеним; також і ми духовно виходимо з води живими серед мертвих" (Св. Василій Великий).

СКЕЛЯ ПУСТЕЛІ

"Не хочу бо, брати, щоб ви не знали, що всі наші батьки були під хмарою, що всі перейшли через море, що всі христились у Мойсея, у хмарі та в морі, що всі їли ту саму духовну страву, що всі пили те саме духовне питво, бо пили з духовної, що йшла за ними скелі - скеля ж був Христос" (1 Кор. 10, 1-5). Св. Йоан Золотоустий коротко і влучно коментує цей текст: "Саме звідси походять тайни започаткування".

НОВИЙ ЗАПОВІТ - НОВА ДІЙСНІСТЬ

Хрищення грунтується на самому Христі, який є законодавцем усіх Св. Тайн (Мт. 28, 19), на Його словах: "Чи можете пити чашу, яку я п'ю і христитися хрищенням, яким я хрищусь?" (Мк. 10, 38) і на церковному звичаї: "Чи ж ви не знаєте, що всі ми, що в Христа Ісуса охристилися, у смерть його охристилися?" (Рим. 6, 3). Хрищення уділене в ім'я Христа, злучає із смертю і погребенням Спасителя (Рим. 6, 3), як теж із Його воскресінням (Кол. 2, 12). Занурення символізує смерть і похорон Ісуса, а вихід з води - воскресіння. Хрищенням знищується тіло гріховне (Рим. 6, 6) і уможливлюється співучасть в житті для Бога у Христі (Рим. 6, 11). Обмиття чистою водою є в той же час і покропленням кров'ю Христовою, яка промовляє сильніше, ніж Авелева (Євр. 12, 24; 1 Пет. 1, 2), бо злучує із заслугами правно для всіх набутими Христом на Ґолґоті, як теж із Його славним воскресінням (Рим. 2, 5). Тому Хрищення є Пасхальною Тайною, що з'єднує із Пасхою Христовою. Хрищенням живеться вже тільки для Христа і його життям у Ньому (Гал. 2, 20; Фил. 1, 21). Таким чином, здійснюється докорінна зміна: роздягнення зі старої людини і зодягнення в нового чоловіка (Рим. 6, 6), в нове створіння за образом Божим (Гал. 6, 15).

Хрищення має теж церковний вимір. "З усіма відродженими хрищальною водою вони (пресвітери) є братами між братами, як члени одного й того самого Тіла Христового, якого побудова доручена усім" - каже документ II-го Ватиканського Собору (Пресвітерського чину, 9). Є в Церкві різнорідність служіння, але одність місії. Апостолам та їх наслідникам Христос дав завдання в своєму імені вчити, освячувати і урядувати. Але миряни, будучи учасниками священицької, проро-

чої і царської служби Христової, частково виконують місію цілого народу Божого в Церкві і в світі (Про покликання мирян до Апостоляту, 2). Миряни одержують обов'язок і право до апостоляту з самої їхньої єдності з Христом-Головою. Бо Хрищенням вкорінені вони в Таїнственне Тіло Христове, скріплені в Миропомазанні силою Св. Духа, самим Господом доручаються на апостолят. Посвячуються на царське священство і святий народ (пор. 1 Пет. 2, 4-10), щоб всіма своїми ділами приносили духовні жертви та по всій землі давали свідчення Христові" (Про покликання мирян до Апостоляту, 3).

Троїчна формула, яка походить із тексту Мат. 28,19 зрозуміло підкреслює, що охрищений з'єднується не тільки з Христом, але із іншими двома Особами Св. Тройці, він стає храмом Св. Духа (1 Кор. 6; 11, 19) адоптованим сином Небесного Отця (Гал. 4, 5 сл.), братом і співнаслідником Христа.

Від охрищеного вимагається вірності, тому що в ньому під час здійснення Св. Тайни Хрищення відбулися невидимі фізичним оком, але великі духовні зміни. Йдеться не про якийсь статичний (непорушний) стан, але про вступ у ділянку динамічного поступу, про життя знесле, яке християнин ніколи не повинен принижувати; звідси - вимога постійного духовного зусилля, щоб вчиняти з кожним разом більш сильним вмирання для гріха і глибшим життя для Бога. Наголошується не тільки на єднання із страстями Христовими, але теж і з Його Воскресінням. Ці обидві сторони ґрунтуються на одній і тій же ж пасхальній дійсності і вони залишаються нерозривними. З'єднуючись з Пасхою Христовою своїми зусиллями і жертвенною вірністю, охрищений, підготовляється до вступу у Царство слави Христової (Кол. 1, 12), завдаток котрого йому посланий в дарі Духа (2 Кор. 1, 22).

Хрищення, як задаток Св. Духа у нас, продовжується діяльно нами самими через наші аскетичні подвиги і через реалізацію чеснот, що відповідають нашій християнській природі. Саме це вчиняє нас неприступною фортецею для ворога нашого спасіння. Отак, нове буття, що народилося у нас у Хрищенні осягне поступово дорослого віку згідно своєї нової обожнюючої природи. Окрім цього тільки такий постійний і невпинний ріст може уможливити в нас досконале пізнання Бога.

Хрищальні обряди - програма християнського життя

Коли єрей намащує свяченою оливою хрищеника, то проказує при цьому вельми важливі слова, в яких міститься не тільки побожні побажання, але теж і майбутні завдання новоохрищеного. Отож, намащуючи

чоло, мовить:

щоб був відкритим ум його на розуміння і прийняття таїнств віри Христової, на пізнання істини Його...

груди

на зцілення душі і тіла, і щоб він любив Господа Бога всім серцем своїм, усією душею своєю, і всіма мислями своїми, і ближнього свого як самого себе;

плечі

щоб він щиросердечно взяв ярмо Христове на себе і з насолодою ніс його тягар, і щоб він ухилявся всіх похотей тілесних;

вуха

на слухання віри і на прийняття голосу божественної Євангелії нехай буде відкритий слух його;

руки

щоб підносив руки свої до святині і чинив правду на всякий час і благословив Господа;

ноги

щоб він ходив слідами заповідей Христових.

Коли вручає свічку, мовить:

Прийми оцю горіючу свічку і старайся у всьому житті твоєму просвічуватися світлом віри і добрих діл, щоб коли прийде Господь, ти міг світло вийти назустріч Його зі всіма святими й увійти беззаборонно у чертог небесної слави Його і царювати з ним в безконечні віки, амінь.

Це все діялося із тобою, хоч цього не пам'ятаєш, бо був немовлям, але тепер ти виріс і можеш призадуматися над цими словами, уважно питаючи себе: "Що я зробив з моїми руками, ногами, вухами, серцем, свічкою?.. Чи виконую програму мого християнського життя, щоб отримати життя вічне?"

о. Матей ГАВРИЛІВ, ЧСВВ

МІСІЙНІ ДНІ

РЕКОЛЕКЦІЇ В КАМ'ЯНЦІ-БУЗЬКІЇ

Про кожні реколекції можна сказати веселі речі, та про ту віднову християнської віри і побожності в народі, що ці її реколекції приносять. Але про місії у Кам'янці-Бузькій потрібно сказати особливе слово. Кам'янка-Бузька - це один з районних центрів Львівської області. Є тут дві церкви, костел. Щойно минулого року греко-католицька громада розпочала будівництво нової церкви Преображення Господнього, того Божого храму, в якому могли б знайти пристановище, адже через цілих 5 років богослуження відбувалися під відкритим небом. Недалеко від церкви стоїть каплиця, в якій з 18 по 20 вересня проходили реколекції під проводом о. Василя Зінька, ЧСВВ. Для жителів міста ці реколекції стали великою несподіванкою. Цілих три дні, зранку й увечері, каплиця заповнювалася людьми. Люди мали змогу не лише сповідатися і приступити до св. Причастя, але і наситити свої спраглі душі Божим словом. Увечері сестри Йосафатки Доротея і Дарія катехизували дітей, вчили їх різних пісень до Різдва Пресвятої Богородиці. В 19 год. відправлявся Молебень до Пресвятої Богородиці, а після нього була наука для чоловіків. Наступного дня отець місіонар відвідав школу №1, в якій дав конференцію для педагогічного персоналу. Після вечірнього богослуження була наука для жінок. Вони почули з уст католицького священика різні поради, середники не лише для доброго виховання дітей, але і чоловіків, головно для тих, які творять в родині пекло і "топляться" в горілці. В останній день реколекцій отець місіонар, разом з сестрами Йосафатками, о. деканом Володимиром Касіяном, відвідали ще одну школу, ліцей, лікарню, військову частину, всюди засаджуючи зерно Христової благовісті. На кінець реколекцій о. Василь всіх закликав до праці над будівництвом нової церкви. Дай Боже, щоби з відновою цього храму обновилися всі блукаючі душі, які потрапили у неволю гріха.

бр. Епіфаній ГНАТІВ, ЧСВВ

"КОРІННЯ, ЯКЕ НЕ НАСАДИВ МІЙ ОТЕЦЬ, ВИКОРІНИТЬСЯ"

Спаситель говорить про "коріння" чи про "квас", коли застерігає перед фальшивими ідеями, що хотіли б керувати світом, а вони є від лихого. Коли Ісус перестеріг своїх учнів словами "бережіться квасу садукейського і фарисейського", вони зрозуміли, що Він говорить про науку садукейську і фарисейську. Може садукеї і фарисеї лише погано вчили? Ні! Садукеї були "освічені" - прогресивні, люди свого часу, вони засуджували, і то дуже справедливо, фарисейський формалізм, забобонність і обрядовість, але відкинули щось дуже важливе - "віру у воскресіння мертвих". Як не дивно, але такі садукеї (ліберали) і фарисеї (догматики) є і в наш час і будуть навіки. Вони далеко не завжди вчать погано, в їх ідеях є щось вічне, щось невмируще, але тому, що там долучається щось земне, чисто людське, якесь обмеження духа, воно стає дуже шкідливе. Це те, що певно "викорінитьcя".

В наш час вже важко бути немарксистом, несоціалістом, не визнавати важливість соціальної справедливості, коли суспільство вже не сміє зі своїх плечей скинути тягар безробіття, хвороб і старості і залишити кожного на свої сили! Чия б це заслуга не була, але віднині всі держави вже повинні бути "соціальні", в їх основі мусить бути соціальність - дружба між громадянами і вже не може бути і мови про капіталізм в його грубій формі, де право на життя мають лише сильні. Але в той же час, коли ідеї Маркса захоплювали увесь світ, а експеримент з соціалізмом обіцяв бути таки вдалим, що вже сміло говорилось про "земний рай і вічний мир", Папа Лев XIII писав свою енцикліку "Рерум новарум" ("Нові речі"), де остерігав перед односторонністю: людський світ не зможе бути людським без збереження приватної власності, особистого зацікавлення в праці і душевної свободи, яка на перше місце ставить гідність і права людини, свободу совісті і Божі, а не людські закони!

Когось і до сьогодні болить нездійснений "земний рай", для цього треба було знищити одну третю світу вперти х і зарозумілих людей і відтак твердо тримати в руках "диктатуру пролетаріату". Цей "хтось" ніяк не хоче змиритись з простою істиною, що людина - не безвольна тварина, на якій можна проводити будь-які експерименти, а в кінці - "сам собі пан". Якщо чоловіка не зможеш переконати через його власне сумління, то вже страх, насилля і брехня не поможуть! І прийшов час, коли світові набрид експеримент під назвою "соціалізм". Експерименти з плановим знищенням розумних людей, морення України голодом і виселення кращих працівників поля з одночасним введенням рабської праці не могли послужити взірцем "земного раю". На щастя, цьому земному раю настав кінець якраз завдяки найкращим соціалістам - думаючим

людям. Це вони засвідчили, що у фальшивих ідеях є щось таке мінливе, яке вкінці програє і навіки "викоріниться"!

Але крім ідеї загального соціалізму - загальної дружби між людьми - є своєрідний, вужчий і більш "цупкий" соціалізм - дружба серед одного народу. Тут людей пов'язує не лише боротьба за існування, проти хвороб і старості, але ще багато іншого!

Рідне, зрозуміле слово, культура, релігія, народні традиції, історія, що нагадує сумні і радісні події - це не може бути спільне для всіх, бо люди говорять різними мовами, у своїх піснях оспівують різні гори і річки, у них різні герої (і хто тут герой, за горбом чи річкою, - вже ворог). Тому і в національній ідеї є щось вічне, а щось змінне, мінливе. Щось з Божої Доброти і щедрості: як дарована нам мова, даровані таланти у поетів, співаків, святі люди, земля, гори і річки, які даровані якраз нам, і щось, що своєю діяльністю ми надбали або через лінивство і недбалість прогайнували. Не кожний народ відважується називатись народом. Відчуває, що він неумілий господар у своїй хаті! А хто ще прислухається до ворогів свого народу, то зовсім не захоче нести тягар ганьби, що ми такі, та деколи і не з нашої вини. Але насилля, зрада, нечесність не виправлять становище! Якщо ми любимо Україну, ми не можемо сказати росіянам чи полякам: любіть її так само, як ми! Ми можемо їм сказати хіба таке: ми хотіли б, щоб ви почувались у нас як у себе дома і не відчували до нас жодної ворожості. Це Бог хотів, щоб були менші родини, які б забезпечували продовження людського життя на землі і теж більші спільноти, яких би пов'язувало дуже багато: мова, звичаї, спільне почитання Бога, спільна боротьба за життя, чи зі звірами, чи землетрусами і повенями або загарбниками, але щоб їх об'єднувало й багато цінного: любов до ближнього, вірність своїй Батьківщині, таланти і праця, посвячені своєму народу, й зокрема спільна релігія. Якщо десь бачимо виразно підлу працю Юд і зрадників, то це виразніше проявляється при служінні іншому народові, можливо сильнішому, що ставиться вороже до народу, якого я вважаю своїм! Однак пересадна любов до власного народу - згідно з висловом папи Пія XII - "найгірша з єресей". Народ не на те створений, щоб нищив і владарював над іншими, але щоб знаходив з ними спільну мову. Для об'єднання народів створена і сама Церква ("Йдіть і проповідуйте всім народам"). Але як воно сумно, коли бачимо, що навіть Церква може бути використана в цілях "супернаціоналізму", як теж зради власного народу на користь чужих, ворожих народів! Отже, це є те, що гідне осудження в справедливій ідеї націоналізму, даного нам Богом для осягнення цілей, близьких до родинних цілей: любові своїх найближчих, плекання мови, культури, релігії, чесності, вірності, доброти і приязні. Якщо Церква - об'єднувальна сила і між людьми і між націями, вона повинна служити об'єднанню як одного народу, так і між народами. Хто, однак, Церкву використовує проти власного народу, зокрема надаючи першість іншим націям задля їх політичної сили чи вищої культури - ясно, що грішить проти ідеї справедливості - і може бути певним, що його "коріння викоріниться!", і то на

основі вічного, Божого закону. В Україні повинна бути українська Церква, але не тільки. Вона мусить бути і Вселенська, бо у неї лише один Учитель і Спаситель.

Але Церква в Україні повинна живитися перш за все силами, талантами, мовою, традиціями свого народу. А хто цього не хоче знати, той є не її сином і слугою, а зрадником. Під грифом: "викорінитися!"

Господи, прости нам наш нерозум!

о. Павло МАДЯР, ЧСВВ

УНІКАЛЬНА ВИСТАВКА

Така подія відбувається не часто. Якщо конкретніше, то у Львівському музеї історії релігії наприкінці вересня відкрилася виставка під назвою "Культура абатства Санкт-Гален" (Швейцарія). Її підготовлено при співпраці посольства Швейцарії в Україні, швейцарського фонду культури, кантона Санкт-Гален, католицької громади міста та ін. Ці унікальні пам'ятки європейської культури мандруватимуть країнами Східної Європи, а першим пунктом річного турне стало наше древнє місто.

З першого погляду вражає саме експонування матеріалів виставки. Їхнє розміщення у хронологічному порядку допомагає зрозуміти процес розвою одного з найдавніших монастирів Європи. Санкт-Гален виник з келії Святого Галла, а Святий Отамар у VIII ст. розбудував чернечу обитель, у якій запроваджено бенедиктинський устав. Епоха раннього середньовіччя - розквіт монастирського життя. Виникає шкільництво (зовнішня школа - для учнів шляхетного походження, внутрішня - для вишколення ченців), збільшується кількість монахів, вивчається сім вільних мистецтв (багато підручників збереглося до наших днів). Важливе місце займала музика, яка служила передовсім для Богослужіння. У той же час абатство було центром письменності, який протягом середніх віків досягнув видатних результатів. Бібліотека містила унікальну колекцію місцевих каролінзьких книг. Саме книжкове мистецтво пов'язане з такими книгами: Псалтир Фольхарта (експонувався) та Золотий псалтир (близько 900 року). У останньому міститься серія блискучих ілюстрацій. Згодом виникло таке видання як Антифонар Харткера з ніжними рисунками пером. Найбільш дорогі рукописи часто оздоблювалися оправами зі слонової кості (ці мистецькі речі теж представлено у музеї). Окремого слова потребує і літературна спадщина абатства цієї епохи. Це спершу житія Св. Галла і Св. Отамара, монастирські події зареєстровані у серії текстів від заснування до епохи пізнього середньовіччя. Абатство стало важливим центром староверхньонімецької літературної традиції. Зокрема, Ноткер Німецький чимало переклав і сприяв розвиткові вже згаданої мови.

Наприкінці XV ст. абат Ульріх Риш створив модерну санкт-галенську монастирську державу або іншими термінами - духовне князівство, яке приєдналося до Швейцарського Союзу. У період реформації (XVI ст.) абатство втрачає вплив на духовне життя місцевості. Лише у XVII - XVIII ст. відбувається черговий, небувалий розквіт монастирського життя. Будуються монастирська церква, бібліотека, сільські церкви; розвивається література, мистецтво, театр; у місцевості Санкт-Гален процвітають характерні для тієї доби форми побожності та ін. А у 1805 році відбувається остаточне скасування абатства (за правління Наполеона Бонапарта).

Завдяки таким унікальним виставкам маємо змогу пізнавати релігійні пам'ятки Заходу. Проте звернімо увагу і на те, що Україна гідно змогла би репрезентувати у світі і власні, не менш цінні надбання.

Ігор СКЛЕНАР

БІЛЕЦЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА - ПЕРША, ВІДКРИТА НА ЗАКАРПАТТІ

До того часу поки відчинили церкву, треба було пережити Голготу. Багато вірних нашого села йшли слідами наших отців: Петра Ороса, Степана Урста, Петра-Павла Мадяра, Івана Маргітича. Ці отці згуртували навколо себе багато вірних, які не хотіли зраджувати віри своїх батьків. Вороги знали про це та й самі боялися викрити, щоб не "заразити" інші села. Священики і вірні совісно працювали вдень, а вночі таємно сходилися до хат, із зачиненими вікнами та дверима молилися, сповідалися, хрестили дітей, вінчалися і так далі.

Шпигуни-слідчі доносили, що о. Петро Орос знаходиться у селі Великі Кумята. Йдучи по дорозі у селі Сільце, наймана особа КГБ, за юдині гроші, застрелила його прямо у голову вночі 28 серпня 1953 р. Останні його слова були: "Дайте мені спожити Святі Тайни", але ворог Бога цього не дозволив. Щоб перед народом затаїти те, що о. Петро Орос убитий, його похоронили під лісом, але малі пастушки виявили могилку і народ пішов до того місця. Тоді кагебісти перехоронили о. П. Ороса в інше місце, але й там народ знову знайшов його могилу. Тоді вже взяли тіло і захоронили там, що ніхто вже не знав.

Тільки через сорок років, коли наша Церква відродилася, вдалося знайти місце, де поховано о. П. Ороса. Вбивство цього священика ще більше згуртувало греко-католиків і вже не вдавалося ліквідувати цей гурт. У часи перебудови в УРСР наші вірні почали молитися більш відкрито, а о. Іван Маргітич відкрито служив у каплиці у Виноградівському районі. На Службу Божу туди приходили вірні зі всіх навколишніх сіл й районів. Там о. Маргітич явно подавав поради, як боротися за легалізацію Греко-католицької Церкви.

Ревні вірні нашого села вимагали, аби влада дозволила легально молитися. Під натиском віруючих районна влада дозволила єпископу Івану Маргітичу молитися на кладовищі, але щоб це не був "мітинг", бо в той час мітинги були заборонені. Почалися переслідування, бо в Білках на кладовищі (у присілку Телятинець) збиралося дуже багато людей з цілого Закарпаття. Отак село стало місцем паломництва закарпатців.

Влада вже не мала сили зупинити рух за легалізацію греко-католицької віри. В селі Білках наші вірні похорони відправляли без священика (але в присутності священиків, які таємно допомагали відправляти похорони). Наближався Великдень 1988 р., який припав на 14-е березня. Тоді від тяжкої хвороби, набутої у радянських таборах, помер о. Степан Урста. Це була велика втрата греко-католиків Закарпаття.

Великою подією стало те, що о. Павло Мадяр сміливо на похороні о. Урсти вже одягнувся як священик. Це дуже роздратувало совєтську власть і наших "братів" по вірі. Загомоніли у селі: як це так, греко-католиків нема й не буде, як осмілюються таке робити, молитися не з "православними"? Отець Степан Урста народився у селі Білки. До приходу совєтів працював у селі Драгово. Не зрадив віри. Три рази був суджений, разом на 42 роки тюрми.

Наблизився Великдень, Воскресіння Ісуса Христа, сміливо віруючі одягнули о. Павла Мадяра у нові білі ризи й попросили посвятити паски на кладовищі. Опівночі на цвинтарі зібралося багато людей з пасками зі села, як також з сусідніх. Радість була безмежною, спів "Христос воскрес" лунав на все село. Кагебісти оцінили, що було приблизно біля 500 пасок. Від того часу вірні організовано оббивали пороги совєтської влади від нашого села до самої Москви, але всюди отримували тільки відмову. З Москви місцевим властям надсилали погрози, аби навести порядок з вірними, які "надоїдають" чиновникам з "белокаменной". Рух зупинити не можна було, миряни не відступали, а ще більше активізувалися.

Від активістів у церкві вірні щодня питалися, як справи з відкриттям храму, а відповідь була така: "Коли почуєте голос дзвона нашого храму, то підійдіть до церкви". Ще багато було ходінь по муках, коли на свято Успення попросили дозвіл помолитися на могилах наших предків. Дозволу не було, а зранку, 28 серпня 1988 року село наповнилося дружинниками, міліцією, партійними активістами, бо злякалися, що вірні силою будуть відкривати храм. Та ніхто нічого не робив, всі розійшлися. А боротьба за церкву продовжувалася. Число вірних на цвинтарі збільшувалося. Настала надзвичайно холодна зима. На свято Введення було 17 градусів морозу, але вірні зійшлися на Богослужіння. У ці години підійшов Юлій Балоч та Іван Фірцак, які сказали: "Можливо у неділю будемо молитися у храмі". 8 грудня 1989 року дали дозвіл з Москви на відкриття храму. Радість була безмежна. Вірні плакали з радості, а деякі, як от Марія Семак, Єлисавета Панющик на колінах обходили храм три рази. Це був тріумф усього Закарпаття.

Учительки дуже гарно підготували діточок до відкриття храму за сценарієм, який написав о. Павло Мадяр. Після виступу дітей благословив єпископ Іван Маргітич. Виконував церковні пісні духовний оркестр, яким керував учитель Еміль Фірцак. Совєти ніяк не могли збагнути, як і коли це було підготовлено. Богослужіння закінчилося пізно, після обіду. Мабуть, не було села на Закарпатті, щоб з нього не був хтось цього дня у нашій білецькій церкві.

До цього часу у храмі був історичний музей. Усередині багато знищено, побито, перероблено. Обрано двадцятку, головою якої був учитель Юлій Балоч, а парохом о. Павло Мадяр. Відразу взялися за ремонт церкви всередині та ззовні. На дворі було упорядковано могили, прибрано територію, посаджено квіти. Наш храм зацвів свіжістю. Купили новий великий дзвін. Біля церкви є капличка, яку теж відремонтовано, помальовано, бо до того часу там був склад різного мотлоху. Варили в ній смолу, але тепер там знаходять душевний затишок вірні. У каплиці

похоронений о. Петро Орос, який був останнім парохом села Білки сорок років тому. Вірні з пошани до свого пароха з великими труднощами знайшли тлінні останки - мощі о. Петра, які кагебісти заховали у міліцейській установі й куди уже ніхто не мав доступу. Але Бог послав до нас чоловіка, який знав цю таємницю і признався, де похований о. П. Орос. І тлінні останки були під зацементованою підлогою, у гаражі районної міліції!

Очолював акцію щодо розшуку тіла о. П. Ороса, з Божою поміччю, Еміль Фірцак. І Бог дав цю справу успішно довершити. Мощі були знайдені і перехоронені у каплиці біля церкви с. Білки та й є меморіальна дошка з написом. Цей процес був зафіксований на фотографіях. У каплиці є виставки світлин про розшуки мощів о. пароха, процесія перенесення мощів з Іршави до села Білки. У групу розшуку було залучено і наших вірних: Івана Зайкана, Петра Фірцака, Олександра Чорбу та ще декількох рухівців, бо міліція не дозволяла бути там іншим, але люди біля міліції ходили й чекали. Коли знайшли тлінні останки, то всі плакали і водночас раділи. Через сорок років вернувся о. парох П. Орос до свого храму. Тепер багато людей приходить у капличку віддати належну шану мученикові, попросити у нього допомоги.

Анна Копубей із села Чорний Потік Мукачівського району розповідала, що дочка її важко захворіла. Вона у молитвах зверталася до Матері Божої і ще прийшла у капличку до мощів о. П. Ороса. Коли вернулася додому, дочка виздоровіла.

Жінка зі села Луково молилася у капличці до о. Петра, бо її чоловік відрікся церкви. Ще вона стояла на колінах, читала Акафіст. Мала внучка приступила до неї: "Бабусю, дідо прийшов сюди, до церкви"...

Тепер наш храм прекрасно виглядає, прикрашаючи наше село. Вірні люблять його, особливо старше покоління. Тепер уже для мирян видана книжка "Дев'ятниця на прославу Владики Теодора Ромжі і о. Петра Ороса".

Про цей храм є спомин 1797 року у історичних архівах. Церква залишилася розмальованою так, як була, а це виконав художник Вейнер ще 1865 року за часів Австро-Угорщини.

Матеріал підготував Н.Н.

P.S. *Село Білки знаходиться недалеко василіянського монастиря в Імстичево. З цього села походить і наш співробітник о. Павло Мадяр, ЧСВВ*

ВІРНІ - СВЯТІ, А ПАПА - СВЯТІШИЙ

"Святими ви мусите бути, бо я - святий,
Господь, Бог ваш" (Левіт 19, 2)

Не раз можна почути закид чи й підступне питання: "Чого то у вас святі й між тими звете папу святішим..." На це постараємося дати відповідь.

I

Святі - це традиційна і первісна назва вірних Христа, а не тільки, голови християнства. От докази зі Св. Писання. Пише св. Павло римлянам: "Святих у потребах спомагайте" (Рм. 12, 13). "Йду в Єрусалим, святим служити" (Рм. 15, 26). Моє служіння святим в Єрусалимі було приємне (15, 31), - пише він сам про себе. І просить, як личить святим, прийняти Фиву (Рм. 16, 2). А коли Павло ще не був святим, то пише Діяння (9, 13), що Савло скільки зла вчинив твоїм святим в Єрусалимі.

Святий Петро прибув до святих, що мешкали в Лідді, а коли воскресив Дорку-Серну, прикликавши святих та вдів, зробив її живою (Діяння 9, 32 і 41). Сам Павло признається, що багато святих зачиняв у в'язницях (Діяння 16, 10). Верховний Петро пише в своєму першому листі: ви - народ святий, царське священство (І Пт. 2, 9) та й закінчує: якими святими

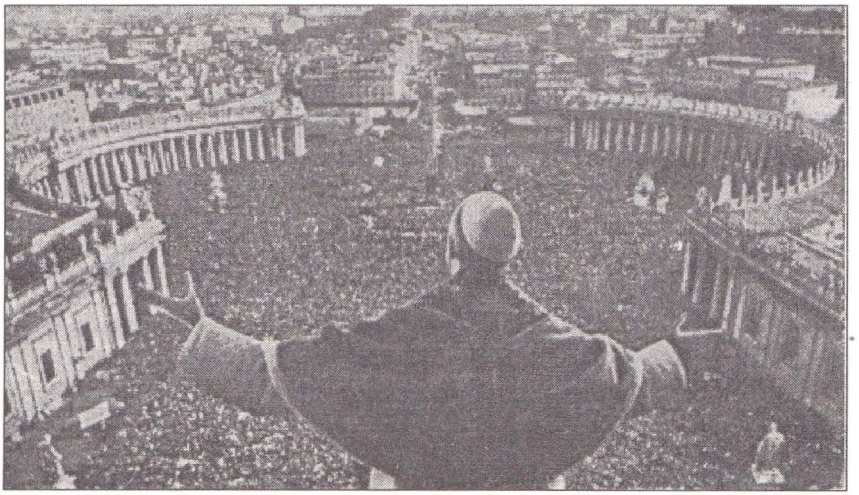

вам слід бути у всьому вашому житті, очікуючи день Божого приходу (II Пт. 3, 11). В Одкровенні читаємо: "Тут терпіння святих, що додержуються заповідей Божих і віри в Ісуса Христа" (Одкр. 13, 7). Ясно, що йдеться про теперішнє життя, а не про майбутнє.

II

Можемо продовжувати цитувати з Писання: "Вітайте... Олімпія і всіх святих" (Рим. 16, 15). Родина Степана в Ахаї посвятила себе на службу святим (I Кор. 16, 15). Македонські церкви брали участь у службі на користь святим (II Кор. 8, 4). Ще знаходимо те, що треба задовольнити потреби святих (II Кор. 9, 12) та й закінчує св. Павло другий лист коринтянам: "Всі святі вас вітають" (13, 12).

Перші вірні мали бути порядними, і до ефесян пише св. Павло: усяка нечистота нехай не згадується між вами, як личить святим (Еф. 5, 3).

Навчає апостол народів, що Церква сама свята та непорочна та й закликає молитися за всіх святих (Еф. 5, 27 і 6, 18). "Вдягніться... святі і любі" (Кол. 3, 12). Отак то загалом до 60 разів в Новому Заповіті знаходимо вислови про святих у тому розумінні. У листі євреям пише св. Павло, зовучи вірних "святі брати" (3, 1), що робить вас святими понині. Повернімося ще до листа римлянам (11, 17), де святий Павло порівнює: коли корінь святий - Христос, то й галузки святі. Не оминає увагою святих і книга Одкровення. Антихристові дано вести війну проти святих і перемогти їх... поклоняться йому ті, що мешкають на землі, але їх імена не записані в книзі життя в Агнця заколеного, від заснування світу (Одкр. 13, 7). Далі читаємо: тут терпіння і віра святих (Одкр. 13, 10). Коли св. Павло зове нас храмом Божим: храм Божий святий і цей храм - це ви! (I Кр. 3, 17), бо "тіло - храм Святого Духа" (I Кр. 6, 19), то хрещені є святими і ще написано, що чоловік освячується жінкою (I Кр. 7, 34). Лист до колосян починається отак: святим у Колоссах. А ця святість має бути виконана, зроблена при допомозі ласки Божої і співпраці вірних: "щоб вас зробити святими" (Кол. 1, 22).

III

Коли ми стільки місць у Святому Письмі знайшли з тим титулом, то як тоді можна торочити, що от ми звемо чи титулуємо голову християнства і наслідника св. Петра та Христового Намісника - Святішим. Певне, що коли ми, вірні - святі і ті, що мають Божу ласку такими насправді є, то папа повинен згідно зі здоровим глуздом бути більше ніж святий, святіший!

Теж у аскетиці, коли говориться про праведність, святість, то богослови дотримуються думки, що монашество повинно прагнути до святості поряд із священством і мирянами, а єпископи мають вже бути святими. Та дай, Боже! Отож, які недоречні та необдумані закиди повторюють особи, які не думають власними думками і не знають навіть поверхово Писання.

Іван ДОЛИНЮК

СОБОР УГКЦ - ПОДІЯ ЕПОХАЛЬНА

ВІН ВІДБУВСЯ У ДНЯХ 6-10 ЖОВТНЯ У ПРИМІЩЕННІ ЛЬВІВСЬКОГО ДЕРЖУНІВЕРСИТЕТУ ІМ. ІВАНА ФРАНКА І ПРИУРОЧЕНИЙ 400-ЛІТТЮ БЕРЕСТЕЙСЬКОЇ УНІЇ

Перш ніж розповідати про перебіг подій на Соборі, подамо таке визначення: "Патріарший Собор є дорадче зібрання всієї Церкви, очолюваної Патріархом, яке допомагає Патріархові й Синодові Єпископів патріаршої Церкви у полагоджуванні справ більшої ваги, особливо для належного укладення форм і способів апостольства, а також церковної дисципліни відповідно до існуючих обставин часу, зважаючи на загальне добро власної Церкви, а також на загальне добро всієї території, де існує багато Церков свого права" (Кодекс канонів Східних Церков).

Ця велична подія розпочалася Архієрейською Літургією у соборі св. Юра **6 жовтня**, яка правилася під проводом екзарха Києво-Вишгородського Любомира Гузара при співслужінні 15 єпископів УГКЦ та папського нунція в Україні архієпископа Антоніо Франко. Слово Боже голосив Преосвященний Л. Гузар.

Львівський держуніверситет гостинно приймав у післяобідню пору учасників Собору УГКЦ, гаслом якого була "Нова євангелізація". Спершу розпочалося відкриття. Глава УГКЦ Блаженніший Мирослав Іван кардинал Любачівський зачитав привітання Святішого Отця, а потім виголосив власне "Слово", у якому наголосив: потрібно шукати дороги для обнови душ, до оздоровлення української родини, до молоді. Сам Собор, як задекларував Блаженніший, має характер душпастирський. Свою підтримку зібраним у залі ієрархам, священикам, настоятелям та настоятелькам монаших чинів і згромаджень, мирянам у їхній праці висловив голова Державного комітету у справах релігій Анатолій Коваль. Запрошено до привітального слова і голову Львівської облдержадміністрації Миколу Гориня, який подарував ієрархії нашої Церкви портрет Слуги Божого митрополита Андрея Шептицького. Ректор держуніверситету проф. Іван Вакарчук наголосив на необхідності виховувати українську молодь на християнських засадах, а професор Київської духовної семінарії Дмитро Степовик як представник православної конфесії зазначив про добру заздрість нашій Церкві та акцентував на питанні єдності Української Церкви. Глибокозмістовною була програмова промова на відкриття Патріаршого Собору, виголошена Владикою Л. Гузаром. Ось її найголовніші моменти: Собор є актом Богопочитання, актом прослави Пресвятої Трійці; на ньому маніфестується гордість і єдність нашої УГКЦ завдяки зібраним учасникам;

УГКЦ повинна стати всеукраїнською Церквою, а не галицькою провінційною; розкол Української Церкви на різні конфесії - велика рана в тілі нашої Церкви. Праця Собору вимагає реалізму або правди, тобто глянути дійсності в очі і запропонувати Синодові єпископів об'єктивні пропозиції; сміливості, тобто визнання дійсного стану та пропонувати розв'язання проблем; виваженості, тобто пропонувати такі розв'язки, які би призвели до покращення стану нашої Церкви та ін. "Наша ставка мусить бути на людину", бо вона, на думку екзарха, є найбільшим багатством в Церкві, одинокою надією на краще майбутнє.

Того ж дня тривали перші години пленарної сесії. Зі звітами про стан кількох єпархій виступили представники цих церковних одиниць. Подано відповідну статистику (кількість громад, духовних закладів, чернечих домів і т.п.). Йшлося про видавничу діяльність, актуальні проблеми тощо.

Подібно працювали на пленарній сесії Собору і **7 жовтня**. На ранковому засіданні знову доповідали ієрархи Церков про стан українських єпархій. Варто детальніше зупинитися на звіті екзарха Києво-Вишгородського Л. Гузара, оскільки ця церковна одиниця (екзархат) утворена лише цього року. Центр УГКЦ слід повернути до столиці України, Києва, бо там відбулося хрищення нашого народу - ця думка, що прозвучала у загальних зауважах звіту Владики, викликала оплески у залі. Деякі статистичні дані екзархату: 74 зареєстровані громади, 54 священики, працюють 2 чоловічі чини: отці василіяни та отці редемптористи. Серед жіночих чинів і згромаджень, які займаються катехизацією, є сестри василіянки, служебниці, йосифітки та сестри Пресвятої Родини. Екзархат є створений і підпорядкований Львівському т.зв. Верховному Архієпископові, адміністративно поділений на вісім вікаріатів. Серед проблем, які виділив Владика Л. Гузар, є такі: що це таке, УГКЦ (це питання ставить багато жителів екзархії); яке місце нашої Церкви на Сході; літургічні розбіжності; складні відносини з православними; поширення сектанства та ін.

На пообідньому засіданні звіти про стан єпархій представили отець-мітрат Мирон Стасів (Торонтська єпархія, Канада), Владика Михаїл Вівчар (єпископ Чиказький, США) та інші.

Наступного дня, **8 жовтня**, як завжди пленарне засідання вели владики Юліан Гбур та Л. Гузар. До обідньої пори зачитано звіти про діяльність жіночих монаших згромаджень УГКЦ. Виступали і представниці світського духовного закладу "Інститут катехиток Серця Ісусового" (Бразилія). Заслухали присутні і звіти про чоловічі монаші спільноти (отці василіяни, отці редемптористи, отці Студійського уставу та ін.). Болючою є проблема Греко-католицької Церкви на Закарпатті. Єпископ-помічник Мукачівської єпархії Іван Маргітич запропонував у своєму виступі надати адміністратуру греко-католицьким громадам на Закарпатті, які стоять на позиціях єдності з УГКЦ в Україні.

Цього ж дня розпочалася робота у п'яти комісіях: формація священиків, академічна формація священиків, у справах родини, катехитична, у справах молоді та монаших спільнот (ці п'ять тем є лише частиною проблематики нашого християнського життя, але організатори Собору вважали їх одними з найсуттєвіших). На ранковому засіданні **9 жовтня** продовжено роботу у комісіях, а у другій половині дня вже тривала

пленарна сесія, де заслухано та обговорено звіти і пропозиції комісій духовної академічної формації священиків, справ родини та монаших справ.

Четвер, **10 жовтня**. Останній день роботи Собору. На ранковій сесії знову пожинали плоди праці комісій у справах родини, катехизації і молоді. Крім цього заслухано проект "Звернення Собору до українського народу" та різноманітні додаткові пропозиції делегатів.

Ось які способи запропоновано учасниками Собору Синодові єпископів (14 - 22 жовтня): покращення виховання та підготовки кандидатів до духовного сану; координації академічної програми в греко-католицьких навчальних закладах; душпастирські засоби, спрямовані на оздоровлення родини (передшлюбна підготовка, природні методи планування сім'ї, оборона життя, боротьба проти алкоголізму, наркоманії тощо); покращення співпраці між ієрархією і духовенством, з одного боку, та монашеством з другого боку, як рівно і між окремими монашими спільнотами; використання катехитичного досвіду інших церков і народів та посилена праця над катехизацією усіх вікових категорій населення; поставити проблеми молоді пріорітетом діяльності Церкви (нові форми молодіжного душпастирства). Молебнем у соборі св. Юра 10 жовтня завершено Собор УГКЦ - знаменну подію в новітній історії УГКЦ.

Її глибше аналізуватимуть майбутні історики. Сучасники вже констатують, що наша Церква нормально живе та шукає моделі свого майбуття.

Ігор СКЛЕНАР

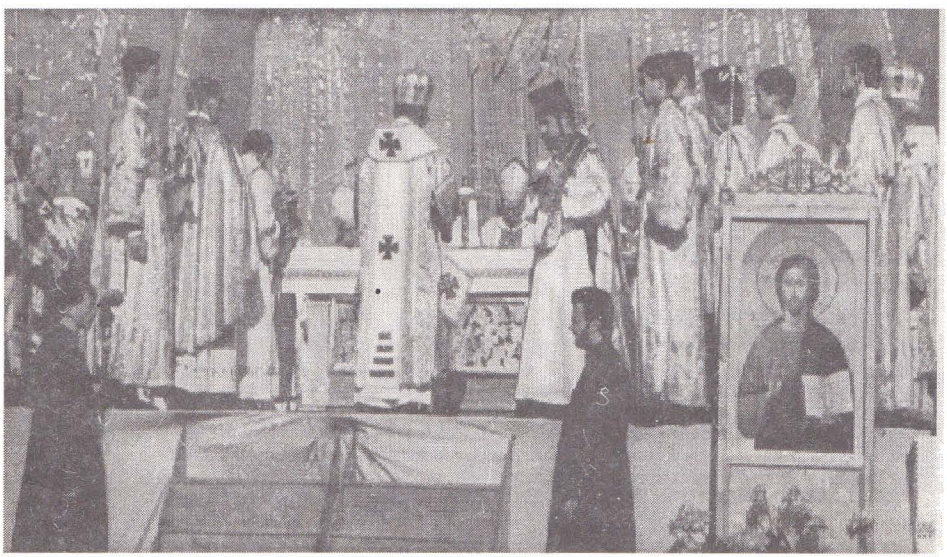

На світлині: Архієрейська Літургія 13 жовтня перед Львівським театром опери та балету ім. І. Франка, приурочена 400-літтю Берестейської унії. У ній взяв участь і Префект Конгрегації Східних Церков кардинал Акілле Сільвестріні.

ФАТІМСЬКИЙ ДЕНЬ ЦЬОГО РОКУ В ГОШЕВІ

Тринадцяте жовтня вже втретє гуртує навколо себе прихильників Вервички, молільників за єдність у вірі, яке організовує місійне згромадження св. Кирила й Методія. Цього року святкування відбулись у с. Гошеві Долинського р-ну на Ясній горі Отців Василіян.

Субота, 12-те жовтня - день молодіжних зустрічей, спільної молитви на вервичці, обмін думками в спілкуванні, а на закінчення - процесія зі свічками на Ясну гору - надовго запам'ятається молодим прочанам, які прибули навіть з Білорусі (м. Полоцьк).

З молоддю на молитві перебували цілу ніч Отці Василіяни місцевого монастиря, що в Гошеві, а очолював духовний провід ігумен Христинопільського монастиря о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ.

13-е жовтня, неділя.

Прибувають автобуси з прочанами: ось і представники греко-католицької громади з Літманово (Словакія) з о. Мар'яном Поташем, ЧСВВ.

На світлині: фрагмент Архієрейської Літургії. Владика Іриней Білик, ЧСВВ.

Прибуло 7 автобусів зі Львова, 4 - з Закарпаття, з Донецької області, 2 - з Вінниці. Тут і прочани з Луцька, Володимир-Волинська, Рівного, Івано-Франківська, Коломиї.

Ті, що живуть неподалік (Болехів, Моршин), - ідуть пішки. А небо дарує ясну, сонячну днину.

Прибувають марійські дружини з Бучача з о. Іваном Майковичем, ЧСВВ, Івано-Франківська, автобуси з учнями василіянських ліцеїв з Брюхович, Христинополя, Жовкви.

Спільна вервичка зібрала біля 50 тис. прочан.

Незабаром одинадцята година. Процесія з хоругвами йде зустрічати з піснею "О, спомагай нас, Діво Маріє..." двох владик: Преосвященного владику Іринея Білика з Івано-Франківська та Івана Маргітича із Закарпаття.

Дзвонять дзвони. Розпочинається Архієрейська Служба Божа. Співслужить багато священиків, диякони. Співає хор семінаристів з Івано-Франківська. До Св. Причастя приступає біля 8 тис. вірних.

Піднесено лунають слова вірності та готовності відмовляти Вервичку за єдність у вірі.

І знову дзвонять дзвони на Ясній горі. Це - закінчення свята. До зустрічі в наступному році. Але ще довго лунають пісні в честь Небесної Неньки, а також прощальні пісні у виконанні наших українців, словаків, білорусів, угорців, яких так зріднила спільна молитва на вервичці.

Любомира ДОВГА, Львів

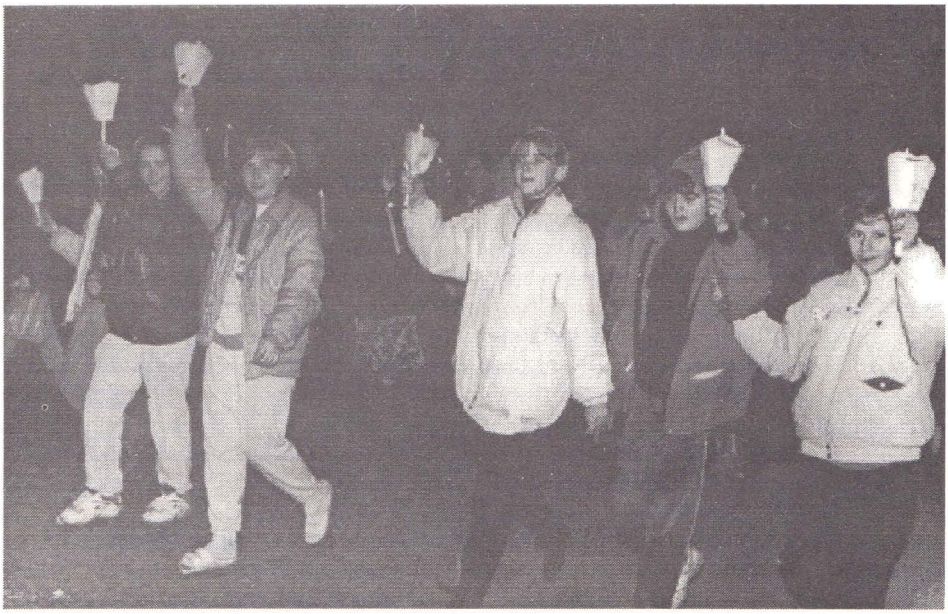

На світлині: молитовний похід із факелами на Ясну гору; перед початком Архієрейської Літургії.

УРОЧИСТА АКАДЕМІЯ

В часі цього ювілейного року по всіх усюдах, де тільки живуть українці греко-католики, відбувалися торжественні святкування тієї важливої для українського народу події. Бували відправи з єпископами та Апостольським нунцієм Антоніо Франко. Відбувалися також урочисті академії, організовані різними товариствами.

Українська греко-католицька Спілка ім. Митрополита Андрея Шептицького, головою якої є п. Ганна Мороз, зорганізувала святкову Академію. З жовтня цього року в музеї історії релігії (колишній костел отців Домініканів) з доповідями про значення для українського народу цієї історичної події виступали директор музею В. Гаюк, кандидат філософських наук п. Т. Паславський, п. Ю. Шухевич, о. Дам'ян Богун, ЧСВВ, голова УКС п. Ганна Мороз, голова Фонду духовного відродження ім. А. Шептицького п. І. Гель і інші. Проф. І. Паславський говорив про загальну історичну сторону тієї події, а о. Богун розвинув думку одного російського історика унії, який сказав: "Унію на своїх плечах винесли Василіяни". Для цієї справи Василіян зреформував митрополит Йосиф Велямин Рутський. Справі унії Василіяни присвятили всі свої сили, за неї проливали свою кров і віддавали життя. Служили виключно Церкві та українському народові. З одної сторони били їх поляки, з іншої - росіяни. Це свідчення того, що ні тим, ні тим не служили, але Богові для добра свого рідного народу й тої Церкви, яку для спасіння людських душ установив Ісус Христос.

П. І. Гель звітував про організовані походи під святиню українського народу - церкву святого Юра, від площі коло порохової вежі між вулицями Винниченка і Підвальною. Розповів, які труднощі треба було подолати, щоб влада не перешкодила тому походові.

П. Г. Мороз звітувала про свою роботу. П. Ю. Шухевич перестерігав перед злими духами, що закралися в нашу Церкву. Він вважає, що тільки одна Греко-католицька Церква єдино відповідна для нашого народу, який дивиться на Захід більше, ніж на Схід.

Учасники виходили з думкою, що Берестейське поєднання - це великий Божий дар, даний українському народові; завдяки чому нарід зберіг свою тотожність і з народу став нацією (тобто народом, який будує свою державу). А коли збудував - безперешкодно користає з усіх дібр для власного поступу та добробуту, не занедбуючи старання про другу батьківщину - вічну.

НОВІ БЛАЖЕННІ

6 жовтня 1996 року Святіший Отець Папа Іван Павло II на торжественній Службі Божій при великому здвизі народу на площі св. Петра в Римі проголосив блаженними Божих угодників. Ось їхні імена:

Едмунд Ігнатій Райс, засновник згромадження Християнських Братів і Братів Стрітення (народився 1762 р. в Ірландії, помер 1844 р.). В заснованому ним згромадженні тепер є біля 2000 братів, які керують школами в Ірландії, Англії, Новій Зеландії, Індії, Австралії і навіть у Римі.

Бл. Марія Анна Магас Фонткуверта народилася 1724 року в Іспанії коло Барселони. Вступила до монастиря і стала співзасновницею нової групи, яка займається вихованням дітей. 1785 року були затверджені Конституції згромадження сестер Місіонерок Матері Доброго Пастиря. Вона померла 1786 р. Сестри цього згромадження працюють у різних краях.

Бл. Марцеліна Даровська, дівоче призвище Котович, 1827 року народилася в Україні, навчалася в Одесі. У 22 роки вийшла заміж за Кароля Даровського, через 3 роки повдовіла й залишилася з двома маленькими дітьми. Незабаром після того помер син. 1854 року починає займатися суспільно-педагогічною працею. Маючи 27 років, разом з Йосифою Карською заснувала у Римі згромадження сестер Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії. Після смерті Йосифи Карської перебирає керівництво згромадження і переносить його до Польщі. Ціль згромадження була виховувати дівчат в християнському дусі на добрих жінок і матерів. Перша така школа була заснована в Язлівці, потім у Ярославі, Новому Санові та Климанові. Вона дуже любила Україну й перед смертю молилася: "Боже, дай мені Україну в небі".

13 мучеників католиків зі села Протулин на Підляшші, яке належало до Холмської єпархії, що входила до Київської українсько-католицької Митрополії. Ці мученики не є поляками, а українцями, або як їх тоді звали русини, білоруси (про це свідчать їхні прізвища та греко-католицький обряд). Пратулин тепер знаходиться в Польщі. Церква тоді називалася Руською Церквою, щоб відрізнятися назвою від церкви московської чи російської. Після поділу Польщі українські єпархії опинилися під владою російських царів, які нищили Київську Митрополію, з'єднану з Апостольським Престолом. Вони вивозили в Сибір єпископів, священиків, а навіть свідоміших вірних, а церкви передавали православним. Вірні обороняли свої церкви, навіть ціною власного життя. В Дрелеві від російських куль загинуло п'ять селян, які обороняли вхід до церкви православному священикові. 24 січня 1874 року дійшла черга і на Протулин. З військом приїхав до села православний священик. Люди збіглися до церкви. Комендант наказав людям розійтися. Люди не розходилися, тільки впали на коліна й співали: "Святий Боже, Святий Кріпкий, Святий Безсмертний, помилуй нас". Тоді офіцер скомандував: "Плі!" Першим впав Микита Гринюк. Кров'ю забагрився сніг і разом з ним лежало 9 убитих і багато поранених, з яких 4 померло вдома ще

того дня з молитвою на устах, подібно як св. апостол, диякон, первомученик Стефан: "Боже, не постав їм цього за гріх".

Усіх їх поховано в одній могилі. Ось їхні імена: Вінкентій Ливонюк, Іван Андрілюк, Констянтин Бойко, Михайло Ваврищук, Онуфрій Василик, Филип Геруляк, Максим Гаврилюк, Микита Грицюк, Данило Гармащук, Констянтин Лукашук, Вартоломей Осипюк, Бойко Гнат.

Тим царська влада не перелякала людей. Вони ще завзятіше трималися католицької віри. Потайки ходили до костелів, а як 1905 р. вийшов указ про свободу віровизнання, крім греко-католицької, тоді урядово іменували себе католиками латинського обряду.

Джерелом багатьох непорозумінь були безперечно не віруючі греко-католицької Церкви, а трагічний факт належати до імперії зла, незалежно від того, яку вона конкретно назву прибирала: царської чи большевицької, бо все потім повторилося.

Греко-католицькі мученики Протулина ще раз нагадують, що треба служити правді. Ті прості селяни через десятиліття промовляють до нас нинішніх, що вони належать до Вселенської Церкви, а з проголошенням мучеників Підляшшя блаженними ми отримуємо надійних заступників у небі. Молімось до них: "Господи, в навечір'я Твоїх страстей ти молився, щоб Твої учні були воз'єднані в одне в Твоїй любові. За посередництвом блаженного Вінкентія Ливонюка і його товаришів мучеників сьогодні при гробі св. апостола Петра тебе молимо, щоб ті, які славляться іменем християн, всіма силами старались подолати всі історичні поділи і видимо з'єднані у визнанні однієї, тієї ж віри, стали для людей всього світу виразним знаком Твого божественного задуму".

При цій нагоді Святіший Отець звернувся до наших вірних з такими словами: " Найперше вітаю вас усіх україномовних прочан, які з різних частин світу зібралися тут зі своїми владиками та священиками, щоб взяти участь у радості з приводу проголошення блаженними підляських мучеників, Вінкентія Ливонюка і його 13 товаришів. Я дуже заохочую

Репродукція ксилографії про протулинських мучеників.

вас, щоб усі наслідували їхню відвагу та витривалість у вірі і за їхнім прикладом плекали гарячу побожність до Пречистої Діви".

Підляські мученики - це овоч Берестейського з'єднання, це наша честь і слава. Дякуймо Богові, що укріпив їх на такий геройський подвиг. Будьмо вдячні також Святішому Отцеві, що проголосивши їх блаженними, завінчав 400-літній ювілей Берестейської унії.

КРЕХІВ ВІТАЄ КАРДИНАЛА СІЛЬВЕРСТРІНІ

Щедрою на гостей була цього-річна осінь для братії Крехівської обителі св. Миколая, ЧСВВ. Монастир вже відвідали Протоархімандрит о. Діонізій Ляхович, ЧСВВ, Генеральний вікарій Ліонської Архієпархії (Франція), Владики Кир Іриней Білик, ЧСВВ, Кир Корнилій Пасічний, ЧСВВ (Канада).

І нарешті. Несподіваною, але надзвичайно приємною була звістка для монахів Крехівського монастиря св. Миколая, ЧСВВ, що монастир бажає відвідати Префект Конгрегації Східних Церков Кардинал Акілле Сільвестріні.

Радісно зворушливою і теплою була зустріч високого гостя, посланця Апостольського Престолу.

Осінній теплий погожий ранок 15 жовтня. Промені лагідно-теплого сонця золотять верхівки старовинних лип, які за свій довгий вік зустрічали багатьох церковних достойників. Пам'ятають вони і Слугу Божого Митрополита Андрея Шептицького, що любив бувати в монастирі, насолоджуватись молитовною тишею і спокоєм, брати участь у відпустах, відправляти літургії.

І ось восьма година ранку. Величним, срібно-дзвінким переливом співають дзвони на старій монастирській дзвіниці. Радісно сяють обличчя братів-новиків і кандидатів, що рівними рядами вишикувались, утворивши живий коридор для високопоставленого гостя. Кортеж машин з гостями в'їжджає в широко відкриту гостинну монастирську браму. Кардинала Акілле Сільвестріні і Апостольського нунція в Україні, Архієпископа Антоніо Франко, а також єпископа-помічника Львівської архієпархії Василя Медвіта, ЧСВВ й інших гостей, що супроводжували кардинала в цій поїздці, вітали ігумен Крехівського монастиря св. Миколая о. Дам'ян Кастран, ЧСВВ, магістр новіціяту о. Василь Мендрунь, ЧСВВ, духовник новіціяту о. Андрій Шагала, ЧСВВ, парох о. Мар'ян Чорнега, ЧСВВ, інші отці і брати.

Звучать слова теплого, сердечного привітання.

Кардинал і гості направляються в церкву Преображення Господнього, де спільно з отцями і братами моляться перед чудотворними іконами Верхратської Божої Матері

і Миколая-Чудотворця за святу Церкву і здоров'я Папи Івана Павла II. Тут же новики і кандидати вітають дорогих гостей піснею-гимном "О, Василіє Великий". Кардинал Акілле Сільвестріні уділяє всім Папське благословення.

Звідси, з відновленої стараннями монахів церкви і почалося знайомство Високопочесного гостя з монастирем.

Піднятий з руїн, монастир зустрів гостя добре відремонтованими келіями, аскетарями, рефектарем, каплицею. Весь архітектурний ансамбль справив на кардинала приємне враження. Кардинал зразу ж відзначив високу якість реставраційних робіт, художньо-архітектурний смак в оформленні інтер'єрів, сучасне обладнання побутових приміщень. Був приємно здивований темпом ходу відновлювальних робіт.

Увагу гостя привернули старовинні ікони 15-16 століть, що прикрашають стіни монастиря і низка графічних робіт з портретами Галицьких Митрополитів, які зробили гідний внесок в розвиток нашої Католицької Церкви. Привернули увагу кардинала і відновлені аскетарі, в яких новики і кандидати проводять свій духовний вишкіл, підготовляються до Богопосвятного, чернечого життя. Отці Ігумен і Магістр познайомили гостей з програмою новіціяту, розповіли й про те, що входить у програму монашого вишколу. Ігуменом було підкреслено, що лекції слухаються з великою зацікавленістю і користю. В аскетарі кандидатів кардинал Акілле Сільвестріні довго стояв перед величезною, на всю стіну картою України. Напевно, під час її оглядання кардинал думав про нелегку долю Української Католицької Церкви. Кардинал показав присутнім місця, де вже встиг побувати.

Завершився візит спільним сніданком з отцями і братами, який благословив кардинал. Під час сніданку Акілле Сельвестріні оцінив кулінарні здібності братів, що самі готують смачні поживні страви в добрих василіянських традиціях. Особливо до вподоби прийшовся гостю монастирський хліб з медом з монастирської пасіки. Сніданок пройшов в теплій обстановці, з широким обміном думками і враженням. Кардинал Акілле Сільвестріні відзначив, що Папа постійно молиться за наш український народ і нашу Церкву і просив щиро молитися за його здоров'я. Також обіцяв, що буде інформувати Папу про свою поїздку в Крехівську обитель і про теплий прийом отцями й братами, який він тут зустрів. Кардинал висловив думку, що Папа Іван Павло II при візиті в Україну обов'язково завітає до монастиря, в крайньому випадку, кардинал буде радити Папі відвідати цю кузню монахів, найбільший монастир василіянського Чину.

Кожний із присутніх отців і братів отримав від кардинала разом з його благословенням портрет Папи Івана Павла II і вервицю - духовний меч монаха з Папським благословенням. На згадку про відвідини почесний гість сфотографувався разом з отцями і братами.

Швидко проминув час візиту. Зі щирим жалем, але з надією на майбутні зустрічі, проводжали отці і брати Крехівської обителі Кардинала Акілле Сільвестріні і Архієпископа Антоніо Франко.

Брат-новик Крехівського монастиря
Захарій ГЛОМБА-НАГАЄВСЬКИЙ

ВИДАВНИЦТВО ОТЦІВ ВАСИЛІЯН "МІСІОНЕР"

пропонує читачам такі видання:

Добра новина. Новий Завіт

Пропонована книга - своєрідний синтез чотирьох Євангелій і Діянь св. Апостолів. Видання адресується широкому колу читачів.

Словник біблійного богослов'я

Український переклад "СББ" - невичерпне багатство людства, конституція праведного і рятівного життя для усіх часів і народів. Словник значною мірою віддзеркалює сьогоденні пошуки українських мовознавців і богословів, спрямованих на те, аби наш народ вживав Слово Боже зрозуміло, у близьких йому поняттях і термінах; це спроба наблизити не зовсім усталену українську богословську термінологію до сучасної української мови з дотриманням абсолютно точної відповідності приведених у словнику цитат до тексту із Святого Письма в перекладі І. Хоменка. Адресується широкому колу користувачів.

Молитовник **"Вислухай мене, Господи"**

Образки

Церковний календар на 1997 рік

КУПУЙТЕ НАШІ ВИДАННЯ,
І ВИ БУДЕТЕ ДУХОВНО ЗБАГАЧУВАТИСЬ!